

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnštvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredni dnevi in prazniki, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 226.

V Ljubljani, v ponedeljek 5. oktobra 1891.

Letnik XIX.

Slovenske posojilnice.*)

Slovenske posojilnice so naredile v teku dvajsetih let velikanski napredek. Takrat ni bilo še razven „Obrtnega pomožnega društva“ v Ljubljani nobene posojilnice. Letos pa je že 47 posojilnic ustanovljenih.

S ponosom gledamo na te naše zavode, ki se vse brez izjeme v svojem ali manjšem delokrogu trudijo, da bi ljudstvo na jedni strani k varčnosti vzbujali, na drugi strani pa mu pomagali s posojili na nizke obresti in krajše obroke, ob enem pa s slovenskim uradovanjem in občevaranjem pospeševali slovensko omiko in varovali čast slovenskega jezika in slovenske narodnosti.

Nekatere slovenske posojilnice so prav krepke že. V prvi vrsti se odlikuje celjska posojilnica, ki je letos praznovala slovesno in ponosno prvo desetletnico svojega obstanka. Manjše slovenske posojilnice se sicer ne odlikujejo z velikim denarnim prometom, a kažejo na drugi strani veliko gorečnost v svojem poslovanju in hrepené zlasti po združenju z drugimi sestrami.

Celo leto je lani delovalo že 36 posojilnic, vitanjska je sedemintrideseta; ta ni delovala celo leto 1890, a je ipak izdala tiskani račun.

Posojilnici v Kamniku in Sinčevi si ste tudi že lani nekaj mesecev delovali, in to z lepim vspehom, čeravno nismo mogli že navesti letos s številkami, ki so nam sicer poslane, njih plodonosnega delovanja.

Slovenske posojilnice so od lani napravile lep napredek. Na Koroškem je bilo minolo leto 8, letos 12, na Kranjskem 10, letos 13, na Štajerskem 16, letos 18, na Primorskem 2, letos 4 posojilnice, skupaj torej minolo leto 36, letos pa 47 posojilnic.

*) Po „Letopisu“, katerega je sestavil J. Lapajne, izdala „Zveza slovenskih posojilnic“. Op. vred.

Kakor kaže pregled, začele so letos (1891) poslovati posojilnice: na Koroškem: Črna, Tinje, Velikovec; na Kranjskem: Radovljica, Žužemberk; na Primorskem: Šebrelje; Nabrežina pa že posluje od leta 1888, pa se do zdaj ni izkazovala; na Štajerskem Gornji grad, Vransko.

Kmalu bodo imeli po Slovenskem vsi sodnijski okraji svoje posojilnice, zlasti velja to o slovenskih delih Koroške in Štajerske. Na Koroškem so samo trije sodnijski okraji brez posojilnic, namreč: Trbiž, Smohor in Podkloster.

Na Štajerskem so brez slovenske posojilnice okraji: Kozje, Smarje pri Jelšah, Slovenji Gradec.

Na Kranjskem je pa, žalibog, še sedem najst okrajev brez teh koristnih zavodov, na Primorskem pa tudi vsi brez naštetih štirih okrajev.

Posojilnica bi morala biti sicer v središču okraja, na sedežu sodnije ali davkarije. Na Štajerskem jih ima med 18 posojilnicami 12 svoj sedež pri sodiščih, na Kranjskem vse, na Primorskem 3, na Koroškem med 12 samo dve, kar kaže na neugodne narodne razmere, ker ni bilo na sedežih sodišč dovolj domoljubov za snovanje posojilnic, ali pa da so nasprotniki ovirali v teh večjih krajih njih ustanovitve.

Nasprotno je pa 12 veliko število za sicer žalostne koroške razmere, dočim je na Kranjskem le 13 posojilnic; koroške posojilnice so torej veselo znamenje, kako se vzbuja slovenski narod v tužnem Gorotanu v narodno-gospodarskem oziru.

Od vseh slovenskih posojilnic šteje: obrtno pomožno društvo v Ljubljani že 35., ljutomerska posojilnica 19. in ona v St. Jakobu v Rožni dolini že 18. upravno leto. Te posojilnice so torej delovale že pred zadružno postavo od leta 1873, bile so torej kot društva in ne kot zadruge ustanovljene; imele

so mnogo neprilik, s katerimi se je bilo prvotno denarnim društvom boriti, dokler ni bil dokaj ugodni zadružni zakon proglašen in dokler se niso omenjene posojilnice iz društev v zadruge prelevile.

Slovenske posojilnice imajo v zmislu postave z dné 9. aprila 1873 omejeno ali neomejeno zavezo (Haftung).

Pri omejeni zavezi so družniki porok, če ni drugega določeno v pravilih, z dvakratnim zneskom svojih deležev, pri neomejeni zavezi pa jamčijo z vsem svojim premoženjem.

Kjer so visoki deleži in je veliko udov s takimi deleži, ondi vživa tudi posojilnica z omejeno zavezo zaupanje občinstva in dobro napreduje. Kjer so mali deleži, če tudi je dovolj družnikov, veliko bolje uspeva posojilnica z neomejeno zavezo. Sicer je pa veliko na tem, kakešno zaupanje uživajo upravitelji posojilnic in s kakošno marljivostjo in natančnostjo zavod vodijo.

Kakor kaže gornji pregled, bilo je posojilnic: Na Koroškem 1 z omejeno, 11 z neomejeno zavezo; na Kranjskem 8 z omejeno, 5 z neomejeno zavezo; na Primorskem 3 z omejeno, 1 z neomejeno zavezo; na Štajerskem 1 z omejeno, 17 z neomejeno zavezo; skupaj 13 z omejeno, 34 z neomejeno zavezo.

Lanski izkaz se je tu in tam malo predruščil — n. pr. posojilnica v Kopru ima neomejeno zavezo, postojnska posojilnica je sklenila omejeno v neomejeno zvezo preurediti. Veselo je n. pr. to, da so koroške in štajerske posojilnice osnovane skoro brez izjeme na neomejeni zavezi, ker jim je baš na ta način najlažje dobro utrditi in razširiti se, kar je posebno potrebno v krajih, kjer so v narodnem obziru neugodne razmere.

Število družnikov se tako množi, kakor se pač množi število posojilnic. Od leta 1885 je število udov narastlo od 10.479 na 17.361 leta 1889. To

LISTEK.

Moja prva vožnja po Benetkah.

(Dalje.)

Tu kopno — tu morje; tu zeleni valovi — tu poleg visoke cerkve in čarobne palače. Ta čudna razlika, spojena v blagodejno celoto, gotovo na vsakega tujca, ki jo prvokrat strmé gleda, naredi nepopisljiv vtis. Tako se mi ni še nobeno mesto prvi hip prikupilo; nobeno še ni vzbudilo pri prvem pogledu v mojem srcu tako nekaljenega občudovanja, kakor prekrasna Venecija. Bil sem najprijetneje iznenaden njene divne lepote. Izvemši sv. Petra trg v Rimu, ki po čistem slogu in neki skrivnosti, rekel bi, sveti krasoti vse nadkriluje, ne vém, kje bi se umetnost javno lepše kazala, kakor v Benetkah. Dunajski „Ring“ — o veličasten je! toda prevelik je; ogromni, orjaški vtisi srce preobložijo. Pravijo, da „Andrassy-jeva ulica“ v Budimpešti tekmuje in prekosi katero si bodi v modernih mestih. Polna je res prelepih, čeravno zdatno manjših palač — a slog, po katerem se druga od druge razločuje, ni jednoten, celoten prizor mi ni kaj posebno ugajal. Toda v Benetkah tolike razlike ni. Povsod odseva najblažja harmonija. Beneške cerkve in palače so sicer, kar se starosti tiče, daleč na razen. Od 8. do 18. stoletja nastale so najlepše. A umetniki, čeravno časovno tako daleč ločeni, edini so skoraj vsi v

mičnem beneško-gotičnem slogu, ki tako lepo resnobo gotike z veličastvom romantike druží.

„Santa Maria dei Scalzi . . .“ opomni gondolier ter me zdrami iz občudovanja, v katero me je zazibal prekrasen pogled. Imenovana cerkev, od naju na levem obrežju, vzbudila je vso mojo pozornost. Spomnil sem se Marijine cerkvice na blejskem otoku, krog katere tudi, kakor krog te, valovi rajajo in s svojim šumljanjem in žuborenjem Marijo slavijo. Primerjal sem obe Marijini hčerki. Blejska je pač krotka, ponižna. Le naravna lepota jo povzdiguje; skromni darovi slovenskih romarjev je niso mogli z umetniško krasoto obdati. A srečnejša je njena sestra beneška. Šest najbogatejših beneških plemenitašev jo je dalo zidati; v obilici vseh umetniških pripomočkov bila je l. 1689. dogotovljena. V ganljivi zunanji opravi stoji zdaj ob valovih, ki objemajo njeno zidovje, in vabi k sebi Marijine častilce.

Gondola hiti dalje. Nič ji niso mari monumentalne stavbe, ležeče ob levi in desni. Le nekaj trenutkov dovoli mi, da vprem radovedne oči v nje.

„Signor!“ — dá mi zopet gondolier. Migne mi na levo stran. Ubogam in — ah! izvije se nehoté mojim prsom. Vendraminova palača je pred menoj. „Der edelste aller Paläste Venedigs“ — dejal je že nekdaž Lenau. Vsa se sveti, leskeče, blišči belega marmorja. Kakor vitke jelke kipé korintski stebri in slopi v višavo. Zdi se mi, da me je sen zanesel na staroslavno Akropolo, kjer so največji grški umet-

niki ustvarili toli lepa svetišča. P. Lombardo, ki je palačo l. 1481. dovršil, je umel posneti klasične mojstre. — Prijatelje moderne godbe mora ta palača še posebej zanimati. V njej je namreč l. 1883. umrl sloveči operni skladatelj Richard Wagner, — imé, katero je nekojim nad vse sveto, a drugim — stultitia et scandalum! Nič čudnega pod potrpežljivim solncem.

Oziram se neutrudno okoli. Koliko oči bi li moral imeti, da bi vse pregledal? Radovednost je huda strast. Modri Salomon bil bi k štirim „nena-sitljivim stvarim“ tudi njo smel prišteti. Nikdar nima dovolj; z bratom svojim, s pohlepom raste kot svoje dni bajni Giganti. Nepremagljiva je, celó Kleant in Krisip, pravcata stoika, sta se ji klanjala. — Moja radovednost — no! v Benetkah imela si dobro žetev.

A kdo bo na godoli modroval? „Ne utegnem“, uči nas časa skopi g. dr. Pavlica. Prav tako! Toda koliko jih utegne! To vidim iz gondole. Za Boga! zopet tako kričanje. „Kaj pa je tam? vprašam gondolierja. „Pescheria — r.bji trg“, odgovori in zavije na desno, smehlja se hudomušno mojemu začudenju. Velik prostor je natlačeno ljudstva poln. Ribiči privlečejo svoje jerbaze in lése in z „vnebo-vpijočim“ glasom ponujajo svojo polzko robo. Beneške gospodinje in kuharice in dekle hitijo okoli — oh! kje bo pač za eden centesimo ceneje. Nešteti radovedneži od vseh vetrov pa šetajo sem ter

število je v lanskem letu poskočilo zopet na 19.812.

To število je pa še večje, toda mi nismo mogli pri vsaki posojilnici število udov poizvedeti. Iz računov, nam poslanih, ni vselej to razvidno. Po navadi je sicer v računih povedano število družnikov, toda vsaka posojilnica tega nima. Ima le broj deležev, ali pa samo svoto vseh deležev.

Pri nekaterih posojilnicah je letos manjše število udov — morebiti izvira to od todi, da se je leta 1889 vzelo število deležev, l. 1890 pa število družnikov.

Nekatere posojilnice imajo dvovrstne družnike; eni vzamejo glavne deleže, navadno po 100 gld., drugi opravilne deleže po 10, 5 ali 1 gld. Pri eni posojilnici so opravilni deleži zopet dvovrstni.

Pri nekih posojilnicah ostaja število družnikov nespremenjeno, to je ne sprejemajo se več novi udje, ali pa se novim udom stavijo velike zapreke, terja se od njih silno visoka pristopnina. Če pa stari ud umrje, stopijo dediči na njegovo mesto. Denar morajo take posojilnice (menda sta samo 2) tudi neudom posojevati, ker novih udov ne sprejemajo. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. oktobra.

Notranje dežele.

Dalmatinsko vprašanje. Poslednji čas se mnogo govori o zjedinenju Dalmacije s Hrvatsko. Hrvatska stranka prava je za zjedinenje, pa ne na podlagi sedanje ogersko-hrvatske pogodbe. Spletski župan Bulat se je pa izjavil, da je zjedinenje tudi na podlagi te pogodbe mogoče in umestno. Ta pogodba govori o zjedinenju Dalmacije s Hrvatsko in pravi, da se v tej zadevi morajo poslušati tudi Dalmatinci, ki so v tej zadevi sestavili jasen program. Pri Dalmatincih pa to ni le srčna, temveč tudi stvar gromotne blaginje in narodnega obstanka. S hrvatskega narodnega stališča ima pač Bulat prav. Po njegovih nazorih bi se zjedinenje dalo lažje doseči. S stališča drugih avstrijskih Slovanov pa tega zjedinenja ne želimo, dokler se v Avstriji razmera bistveno ne spremenijo. Že sedaj je težko v državnem zboru sestaviti Slovanom prijaznejšo večino, potem bi pa to bilo skoro nemogoče. Zaradi tega se mi ne veselimo za tega zjedinenja, če tudi hrvatskemu narodu vse dobro privoščimo.

Moravsko. Katoličani na Moravskem se jako gibljejo, da tudi v tej deželi Mladočehi ne izpodrinejo konservativnih mož. Marljivo snujejo katoliška politična društva. Na sv. Vavčava dan se je tako društvo osnovalo v Valaškem Meserihu. Osnovnega shoda se je udeležilo nad 200 oseb. Govorniki so s statičnimi podatki dokazovali, kako liberalci podkopujejo kmetijski stan. Včeraj se je pa tako društvo osnovalo v Prostějevem. Če bodo nadalje slovanski katoličani na Moravskem tako delavni, ni se bati, da bi Mladočehi kedaj se vkoreninili v tej deželi. Mladočeški listi se pa tudi jako jezé na katoliška politična društva.

Protisemitizem v Galiciji. Tudi v Galiciji se začenja gibanje proti židom. Vzajemna zavarovalna družba proti požaru v Krakovu je dve

svoji posestvi za dvajset let dala židom v najem. To je pa vzbudilo nevoljo mej prebivalstvom. Poljski listi zahtevajo, da se sklenena pogodba razveljavi. Na shodih in celo v okrajnih zastopih se obsoja nepatrijotično postopanje domačega zavoda. To gibanje v Galiciji je jako pomenljivo, ker je v tej deželi največ židov. Če se bode gibanje razširilo in bode javno mnenje na strani protisemitov, tudi poljski poslanci na Dunaju ne bodo mogli lahko podpirati židovskih liberalcev, ker to vendar ne gre, da bi doma zabavljali proti židom, na Dunaju pa njih stranko podpirali.

Vnanje države.

Izgređi v Rimu. Trije francoski mladi romarji so bajé v knjigo na grobu Viktorja Emanuela zapisali namesto svojih imen: „Vive le Pape!“. Straža jih je zaradi tega prišla, a so se ustavljali. Liberalni listi vedó še več povedati. Seréda ta poročila skoro gotovo niso zanesljiva, ker prihajajo le od liberalne strani, ki hočejo očrnuti francoske romarje. Dogodki na grobu kraljevem dali so povod velikim demonstracijam liberalcev. V nevarnosti je že bilo franc. veleposlaništvo in Vatikan, pa tudi hoteli, v katerih so bivali romarji. Svar je najbrž bila od liberalcev pripravljena. Hoteli so demonstrirati in so le iskali povoda. Drugače si niti misliti ne moremo, da bi se nakrat zbralo tako veliko število ljudi, da bi bila resna nevarnost na red. Liberalce je jezilo, da je v Rim prišlo toliko romarjev. To, da je bil že Vatikan v nevarnosti, je pa pač najboljši dokaz, kako neznosno je sedanje stanje sv. očeta in da je v interesu vsega krščanstva, da se premeni.

Bolgarija. Pravosodni minister Tončev je odstopil. Začasno je vodstvo pravosodnega ministerstva prevzel sedanji minister vnanjih zadev Grekov, ki je poleg Stojilova najboljši jurist v Bolgariji. Tončev je odstopil, ker so ga že v zadnjem narodnem sebranju napadali razni poslanci. Od tačas se je število njegovih nasprotnikov še povečalo.

Nemčija. „Evangeljska zveza“, znano katoličkom sovražno protestantsko društvo je na obnem zboru v Kaslu sklenilo resolucijo, da se redomptom ne sme dopustiti naselitve v Nemčiji, potem so pa sklenili protest proti razstavi Kristusove suknje v Trijeru. Bolje bi se gospodom spodobilo, da bi se zanimali za zadeve svoje cerkve, nego da se vedno zaganjajo v katoliško. Prav dosti imajo pač pometati pred svojim pragom. Kaj bi rekli protestantje, ko bi se katoliki jeli tako mešati v njih zadeve.

Jemen. Vstajniki v Jemenu sicer niso vzeli glavnega mesta, kakor se je že eden pot poročalo, ali vstaja še vedno ni zatrta. Turčija je že zbrala 40.000 vojakov, da bi zadušila to vstajo, o kateri še sedaj dobro ne vemo, kaj jo je prouzročilo. Točnih poročil tudi ne dobimo, ker turška vlada, kolikor se da, stvar prikriva.

Madagaskar. Odnosaji na tem otoku so jako čudni. Kraljeva vlada v mnogih krajih le po imenu. Posebno barski rod se nič ne zmeni za naredbe vlade. Bari napadajo vasi drugih rodov, ropajo in požigajo. Vlada proti njim ničesa ne stori. Rodovi se morajo sami braniti. Tako so na otoku vedni boji, ki ovirajo vsak napredek.

Izvirni dopisi.

Iz Sent-Vida na Dolenjskem, 2. oktobra. Dne 28. septembra prišel je tu sem znani izkopavalec starin g. Jernej Pečnik, da bi se prepričal, ali so

na tukajšnjem do sedaj še ne znanstveno preiskanim velikanskem prazgodovinskem grobišču cela ali sežgana trupla pokopana. Grobišče leži zahodno od Sent-Vida na obeh straneh velike ceste pri vasi Griže. Mnogoštevilne mogile ga poznajo. Severozahodno od njih je velikansko z nasipom obdano prazgodovinsko gradišče. — Na njivah se pri vsakem oranju izoravajo iz mogil čepinje od žar, bronaste z debelo patino prevlečene zapestnice i. dr. iz halstadske dobe; preteklo pomlad se je na jedne sami majhnej parceli pri poldnevem oranju našlo do 26 zapestnic. Tudi železna sulčna ost se je pred kratkim našla. Žal, da so se take starine prejšnja leta zavrogle in pogubile.

Kopal je samo jeden popoldne na parceli ondodnega posestnika Črnivca, kateri je s prva dovolil, a proti večeru delal toliko sitnosti, da si ni bilo nobene škode, da se je kopanje za nekaj časa preložilo. V malo urah je prišel v dveh krajih do grobov. Bili so ravno tam, kjer je rekel jame kopati. Za prvi poskus je spravil nekaj čudnega na dan, kar se na Kranjskem še ni našlo, da si je samo Pečnik že na stotine grobov izkopal, — starogrška žara (vrč) med tremi navadnimi žarami iz halstadske dobe (okoli 300 let pred Kr.) mrliču konec nog. Zare so bile prazne, samó nekaj že skoraj popolno v patino spremenjenih bronastih dodatkov se je pri njih našlo, med njimi tanka ploščevina in majhni žeblički iz brona, brž ko ne okóvi pasú. Truplo in žare so bile 1½ metra globoko. Noge so bile obrnene proti severo-vzhodu.

Žal, da ni bilo možno žar celih dobiti, a dale sč bodo zložiti. Posebno lepa je ona starogrška žara, visoka je okoli 40 cm, narejena je iz svetlorjave prsti ter okrašena s črnimi in deloma tudi rudečimi črtami, meandri in drugimi oblikami, in bode zares pravi kras dež. muzeja. Čudno je, kakó je sem prišla. Soditi je že potem, da se bode še marsikaj znamenitega tu našlo, — morebiti še „zlato tele“, katero je neki v gomilah zakopano in za katerega se nekateri bojé. Če se bo našlo, dobiti ga morajo celega, — prav iz srca jim ga privoščim.

Pohvalno pa moram imenovati tu Franceta Vrbiča iz Dola, kateri prepusti rad brezplačno svojo zemljo v slučajno kopanje.

Z Bleda, 2. oktobra. Odbor tukajšnje kmetijske podružnice povabil je ude in prijatelje kmetijskega napredka, naj pridejo v nedeljo 27. septembra popoldne k slovesnemu otvorjenju podružnične uzorne sadne moštarnje. Tukajšnja podružnica obstoji že le 4 leta, a gledé na delavnost je ne preseza nobena v naši deželi. V tem kratkem času svojega obstanka dospela je že tako daleč, da ima lastno poslopje, s čimer se nobena druga podružnica, niti glavni odbor v Ljubljani, pohvaliti ne more. Zgodovina moštarnje je ob kratkem ta-le: Podružnični odbor je predlanskim in lani nabiral radovoljne darove in doneske za zidanje moštarnje, naredil je par tombol v ta namen, katerih vsaka je nesla nad 100 gld. čistega dobička, osrednji odbor izposloval je deželno pod-

tje. Dolgočasni Anglež, veseli Francoz, resni Slovan . . . vse najdeš v vrvenju obljudenega mravljišča. Med vsemi se pa „profanum vulgus“ in Benetk posebno odlikuje.

Ein frohes Völkchen lieber Müssigänger,
Es schwärmt umher, es lässt durch nichts sich stören.
Dobre oči in dolgi prsti so bojda njegove najznamenitnejše lastnosti. Rad bi še dalje gledal to mnogolično družbo; a mrena v ušesih je menda že potrjana; nos, ubogi nos! pa že zdavní ni bil v tako neznosnem bojnem ognju. Gondoliere avanti! Naprej! (Konec sledi.)

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.
(Konec.)

Osmo poglavje.

Vjeta.

Za pred odločenim časom bil je Peter z Amerikancem v parku. Točno ob 3. uri zagledata šetalca, ki je čital v knjižici.

„Tu je,“ pravi Peter in oba mu gresta naproti. Prišlec počasi zapre knjižico ter najpriprostejšim načinom pozdravi mlada človeka.

„Ali veste kaj novega?“ vpraša boječe Peter.
„Bil sem v „workhouse“-u,“ odgovori doktor, „a vaših ni nobenega več notri!“

„Saj sem slišal, da je Zalika bila notri.“

„Bila je, a osem dni je že, kar je izstopila in otroka sta izstopila pred dvema dnevmoma.“

„Kje so zdaj?“

„Otroka sta pri vikariju glengariffskem, ker ju je zahteval.“

„In Zalika?“

„Morebiti je v Killarny,“ pravi učenjak ter mu stisne roko.

„Morebiti? Tedaj ne veste gotovo?“

„Modite miren! V zapisniku čital sem lastno-ročno od Zalike zapisano izjavo, da je iz lastne volje izstopila in se podala v Killarny.“

„Potem je tam; Zalika bi ne bila krive izjave podpisala!“

„Ne dvomim o tem, a poznam predobro nezvestost sovražnikov in sem prepričan, da jo je jeden njih agentov prevaral. Ako se ne motim, je zdaj vaša nevesta v rokah lorda Pilfererja ali katerega njegovih agentov. Kratko: mislila je, da bo osvobojena, a je bila le odpeljana.“

„Odpeljana!“ zevpije Peter. „Za Boga, da jo bodem rešil in krvavo maščeval!“

„Bodite miren! Prevdarite, kake previdnosti je treba, rešiti njo, ki jo — jetnico — strogo čujejo redarji.“

„Miren, previden naj bodem, če je Zalika vjeta!“ vzburjen odvrne mladenič. „Vi lahko govorite, saj niti ne poznate moje neveste. Ne potrebujem vas, le ostanite, jaz grem, da jo rešim!“

„Storite, kakor veste, prijatelj!“ studeno odgovori doktor. „Dajte se še vi vjeti od redarjev, ne da bi dobro vedeli, ali so moje sumnje opravičene ali ne. Nevesta vaša, ki jedino še vas ima na svetu, izgubila bo potem vse!“

„Kaj naj pa storim?“ vpraša mladi mož, kojega jeza se je takoj v žalost spremenila.

„Nikogar ne potrebujete, ničesa vam tedaj nimam praviti. Pojte, odtrgajte Zaliko iz rok lordovih ali Pressmannovih, ki je obvarovan z redarji, in odpeljajte njo, za kojoj še ne veste, kje da je. Le pojte, saj ne potrebujete pomoči!“

„Oj, gospod doktor, ne mučite me in svetujte mi. Tako sem nesrečen, da se skoro ne zavem! Svetujte mi, velite, ukažite mi, kar hočete, ubogal bodem!“

„Kar imate storiti, je malo, neznatno. Obljubite mi, da ne boste svojevoljno ravnali, da se boste posluževali le sredstev, koje vam bodem jaz dal. Da je Zalika jetnica vaših sovražnikov, to je gotovo. Kaj je torej storiti? Najprej vedeti, kje je in potem s silo ali pa s strahovanjem jo dobiti!“

„A mej tem?“

„Mej tem ni druge nevarnosti za Zaliko, kakor, da mora v svojem zaporu vztrajati. Radi tega pa ne boste spravljali svojega življenja, vse bodočnosti svoje v nevarnost; kajti, kakor bi Pilferer videl, da mu preti boj radi nje, spravil bi jo v varnejši kraj, ter je, pred zbiranjem, bi bi va u zbiranje!“

poro in šlo je. Preteklo nedeljo smo že drugič zborovali v lastni hiši. Ta zgradba stoji poleg shrambe gasilnega orodja ter je tej na zunanje popolnoma enaka. Zidana je pritlično na 100 m² velikem prostoru in je stala okoli 1100 gld. Zahvaliti je visoki deželni odbor, slav. osrednji odbor, kakor tudi ude tukajšnje podružnice, kateri so darovali v ta dobri namen toliko, da stoji danes moštarna brez dolga.

Spomladi meseca maja sošli smo se prvičrat na poziv podružničnega odbora v tem poslopju. Takrat je bilo še popolnoma prazno. Pri zborovanju je bil tudi navzoč g. V. Charauzek, veščak o izdelovanju sadnega mošta, odposlan od vis. c. kr. poljedelskega ministerstva. Ta gospod dal je tudi navsote, kako notranjo opravo moštarne urediti.

Na njegovo priporočilo dalo je visoko kmetijsko ministerstvo 300 gld. podpore. Za ta denar kupila se je stiskalnica pri Klemannu v Stuttgartu. Dva mlina po 25 gld. naročila sta se pri graščaku Berkso na Spodnjem Štajerskem, tudi potrebna posoda in orodje se je nakupilo, tako da se je z izdelovanjem mošta moglo letos pričeti.

V imenu osrednjega odbora kmetijske družbe otvoril je g. G. Pire moštarno. Gospod tajnik, kateri se je za srečno izvršitev in notranjo vredbo moštarne veliko trudil, pozdravil je navzočih 60 udov in neudov, došlih iz Lesec, Radovljice, Begunj in Jesenic. V svojem nagovoru izrazil je veselje, da se je marljiva podružnica blejska lotila tako važnega sadjarskega podjetja. Povdarjal je, da je moštarna — na tak način osnovana — prva v našem cesarstvu. Tej moštarnici je namen, podružnikom hitro, ceno in na umen način njih sadje moštiti ter kmetovalce z izdelovanjem sadnega mošta učiti, kako umno izdelovati mošt in ravnati z njim. Ne sme se misliti, da zdaj, ko stojé stroji v moštarni, je vse dodelano in dovršeno. To je še le začetek. Na pol pota pa ne smemo ostati. Sadjarstvo nam mora dati od leta do leta večje dohodke. Ker se sadje težko v dober denar spravi (100 klgr. po 2-30 gld.), treba bode delati mošt. Za domačo rabo je kmalu dober, a drugače in na boljši način ga bode treba delati, če ga hočemo imeti za prodajo. Podružnica hoče torej z vzgledi pokazati, kako se iz hrušk in jabolk dela z umnim kletarenjem izvrstna pijača.

Po tem govoru ogledali smo si mlina in stiskalnico. Tudi nekaj mošta se je napravilo, da so vsi navzoči lahko videli, kako je z novimi stroji ravnati. Potem nas je gospod tajnik še poučeval, kako imamo z moštom ravnati, da dobimo okusno pijačo. Na več vprašanj gledé mošta je moral odgovarjati, več pojasnil dajati. To kaže, da se kmetovalci zanimajo za to novo sadjarsko podjetje. Bog daj, da bi to zanimanje med gospodarji Bleda in okolice ne ponehalo!

Iz Prage. dné 30. septembra. (Iz prevod z lampijoni in serenada.) [Konec.] Ko odigrajo združene godbe praških priv. oboroženih zborov cesarsko pesem, jamejo jo péti vsi pri-

sotni, bil je to veličajni korál, koji je napravil na vsakega velikanski, nepozabni vtis. Cesar je z veliko zadovoljnostjo zrl na to navdušeno tisočero množico in nje ovacije. Nato iz tisoč in tisoč grl zaorí „Slava!“ in „Na zdar!“ Ko hrup veselja potihne, dá prof. Klíčka znamenje pevcem, ter zapojó zbor „Vlasti“ (Domovini) od A. Tovačovskega. Poslušalec je skoro zastajal dih, ko nad tisoč čeških pevcev zapóje ginljive in mile besede:

„Milená má vlasti, všechno dar má svůj,
k oslavení tvému; co ti syn dá tvůj?
Slavík libohlasý tobě zazpívá,
louka kvítí svoje, hruda klásky dá,
řeky zlato, perly, pramen léky své,
hory drahekamy zdobí skráně tvé.
Milená má vlasti, srdce vroucí mám,
celé s plnou láskou tobě, drahá, dám.“

Prekrasna ta pesem je veličajno odmevala od spomenika češke slave, od hrama sv. Vida, in vjaških zidov kraljevskega gradu. Kralja je vidno ginila ta pesem, in kako je stoprav razburila, ginila in navdušila češki ljud, svedočilo je najbolj navdušenje, „slava“-klici, mahanje s klobuki in lampijoni. Cesar je zahvaljeval z vojaškim pozdravom te navdušene in lojalne izjave.

Nato zapojó nemška pevska društva Schubertovo „Noč“, meščanske godbe pa zopet udarijo cesarsko pesem. Navdušeni „slava“-klici so trajali skoro četrť ure. Cesar je ostal na balkonu do zadnjega, in stoprav ko reditelji dadó znamenje k odhodu, ostavi cesar z namestnikom balkon. Razid društev bil je zopet prekrasen in impozanten. Tuji, videč prvičrat ta lampijonovi izprevod, niso se mogli dosti načuditi in ga prehvaliti.

A tudi praško stanovništvo ni videlo še tako lepe bakljade in serenade, kot sinoči; zastopanih je bilo skoro 8000 lampijonov. Vsa čast praški občini za to prireditve! Bil je to pogled impozanten, nepopisen! Praga je izvestno prekosila i druga velika, stolna mesta, koja so slične izprevode prirejela v proslavo vladarjevero.

K prvemu dopisu z dné 29. septembra dodajem še nastopno gledé na sobotne avdijence pri cesarju:

Ob 9. uri je bilo občno zaslišanje v nemški dvorani kraljevskega gradu. Med udeležniki avdijence so se odlikovali duhovniki v dragocenih ornatih, uniforme tajnih státnikov in komornikov z visokimi redovi, vladni predstojniki, profesorji visokih šol, plemstvo, generali i. dr.

Po zaslišanju nadvojvodinje Marjete Zofije, kot opatinje brezijanskega ustava plemenitnice, pristopila je prva k avdijenci katoliška duhovščina pod vodstvom Nj. eminencije gosp. kardinala grofa Schönborna. Prisotni so bili škofje, kanoniki, deželni prelati, samostojni predstojniki samostanov, trije glavni praški župniki in vodja semenišča. Cesar je duhovščino milostivo vsprejel in izrazil veselje, rekoč: da duhovščina po vsi deželi deluje zvesto in neustrašeno za sv. vero in v narodu neguje dinastično mišljenje. Nagovoril je več cerkvenih dostojanstvenikov.

Nato je predstavil cesarju primas češkega kraljestva, kardinal Schönbörn, tudi češko plemstvo.

Konečno bode omenjene, da je bila ponedeljek otvorjena razstava erarskih žrebčarij, razstavljenih je šestdeset prekrasnih žrebcev. Takih eksemplarov še nisem videl. In kaka imena imajo! Jeden se nazivlje „Karolček“, ta bi nas pomendral z jednim kopitljejem; drugi zopet se imenuje, ne vém, zakaj, „Lažnik“, drugi pa „Udarjeni“, tretji „Brabec“ in „Zvezda“. Največjo pozornost je vzbujal žrebec „Dobri“. Krasni belec in najstareši češki žrebec je „Centaur“, star je triindvajset let. To razstavo je cesar ogledal danes v spremstvu kneza Schwarzenberga.

Povodom poséta umeteljske izložbe je cesar kupil štirinajst obrazov, med njimi Brožíkovo „Gosjo pastarico“ za 6000 gld. in Hydnaísov obraz „V zadregi“ za 2000 gld. itd. Brožíkov obraz je podaril praški slikarski akademiji.

Jutri se cesar odpelje v zagrizeno velikonemško mesto Liberce, zvečer se vrne nazaj v Prago. O tem prihodnjí. Na zdar!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. oktobra.

(Cesarjev god) se je tudi letos po vsi deželi slovesno praznoval, najslovesneje pa v Ljubljani. Včeraj ob 10. uri so prevzvišeni gospod knezoškof

s stolnici darovali slovesno sv. mašo z obilno azistencijo. Sv. maše so se vdeležili: Gospod deželni predsednik baron Winkler s svetovalci in uradniki deželne vlade, gosp. deželni glavar Otou Detela z deželnimi odborniki, deželnega sodišča predsednik gosp. Kočevár, g. župan Grasselli z mnogimi mestnimi odborniki in uradniki, podpredsednik trgovske in obrtniške zbornice g. Ivan Perdan, državni pravdnik g. Pajk, dvorni svetovalec g. Plachky, finančni prokurator dr. Račič, vodja tukajšnje c. kr. tabačne tovarne g. Payer in mnogo drugoga odličnega občinstva. Ob 9. uri je bila v uršulinski cerkvi sv. maša za tukajšnjo vojaško posodbo; navzočna sta bila generala z vsemi častniki. Ljubljanski veteranski kor se je vdeležil sv. maši v cerkvi Sv. Petra.

(Novo poštno poslopje v Ljubljani.) Po dolgih obravnavah in mnogostranskih ovirah je trgovsko ministerstvo navzlic kranjske hranilnice denarnim podpornim obljubam te dni odločilo, da se prihodnjo pomlad prične graditi novo poštno poslopje na Franca Josipa trgu. Kakor čujemo, bode tudi mesto ob jednom zgradilo nov most čez Ljubljanico, namesto sedanjega lesenega mesarskega mostu.

(Iz Novega Mesta) se nam mej drugim poroča, da so bili štirje dijaki obsojeni na osem dni zapora in povračilo stroškov. Obtoženci se bodo pritožili na deželno vlado. Obširnejši dopis jutri.

(Koledar kat. tiskovnega društva) za 1892 je razposlan. Ako bi kateremu gg. družbenikov ne bil došel, naj blagovoli to naznaniti odboru. Tudi novi društveniki dobé lepó knjižico brezplačno.

Slovenska cerkvena slovesnost na Trsatu.) Katoliška družba v Ljubljani je priredila rožnivenško nedeljo lepo slovesnost na Trsatu. V soboto ob pol 10. uri je odrinil vlak iz Ljubljane ter ob 4. uri popoldne pripeljal nad 400 romarjev. Na koledvoru so se vdeleženci uvrstili v spreved ter šli za križem poječ litanije Matera Božje pod vodstvom mil. gosp. prošta dr. A. Jarca skozi Reko na Trsat. Pohvaliti nam je lepo vedenje Rečanov po mestnih ulicah, ki so dostojno pozdravljali popotnike. Na Trsatu so jih vsprejeli preč. oo. frančiškani ter jih peljali v cerkev. Pontifikalno sveto mašo je drugi dan daroval mil. g. prošt, cerkvene govore so oskrbeli preč. g. gvardijan ljubljanski, P. Jožef. P. Salezij in g. A. Kalan. Vdeleženci so bili jako veseli in zadovoljni, ker so imeli večinoma prijazno vreme in tudi ni bilo v cerkvi nobene gneče. — Vsem romarjem bo ta slavnost ostala v lepem spominu, zlasti se bodo hvaležno spominjali postrežljivosti in prijaznosti preč. g. gvardijana trsaškega, P. Marijana in njegovih samostanskih sobratov. — Ob tej priliki je izročil preč. gospod gvardijan ljubljanski lepo mašno opravo, katero so dobri Slovenci poklonili samostanu na Trsatu, ker mu je nedavno pogorelo mnogo cerkvene obleke. Tudi preč. g. generalni vikarij ljubljanski, dr. Pauker, je kot vodja družbe sv. Rešnjega Telesa naklonil samostanu lepo belo kazulo. Za vse darove se je preč. gvardijan prav iskreno zahvalil.

(Ogenj.) Iz Jesenic na Gorenjskem se nam poroča z dné 4. t. m.: Danes zvečer po 10. uri je pogorelo g. Trevna gospodarsko poslopje pri Andrejčevi hiši na Savi. Moški in ženske so pridno pomagali gasiti. Pohvaliti moramo tudi kaznjence iz prisilne delavnice ljubljanske in njihove paznike, kakor tovarniško gasilno društvo, ki je z brizgalnicami prihitelo na pomoč. — V četrtek zvečer je pogorela, kakor se nam poroča, v Vikerčah pod Šmarno Goro neka hiša. V soboto zvečer pa so pogorela v bližnjih Pirniqah poslopja posestnika Petiča, več živine in krme; tudi gospodinja se je močno opekla, ko je hotela rešiti živino iz bleva. Sumijo, da je v obeh slučajih zapalila hudobna roka.

(Dar.) Županstvo v Št. Ožbaldu nam naznanja, da je čast. gosp. župnik Ivan Vrhovnik, častni občan šentožbaldski, ob svojem odhodu iz Št. Gotarda za popravo šolske sobe v Gotardu daroval 30 gld. za kateri dar se županstvo iskreno zahvaljuje.

(Za družbo sv. Cirila in Metoda) so celjski pevci ob navzočnosti Nj. Veličanstva cesarja nabrali 6 gld. 60 kr., katere je poslal družbi gosp. dr. Dragotin Trešo. Za to svoto izreka vodstvo prisrčno zahvalo.

(Slovensko gledališče.) Sinoči je bila prva predstava v letošnji gledališki dóbi; predstavljali so veseloigro „Za duji list“, katero je spisal francoski akademik Vik. Sardou. Igra ima malo dejanja, a to je duhoviti pisatelj nadomestil jako spretno z mnogimi „slučaji“, ki so skoraj nemogoči, in „spletkami“, katere more razplesti le jako potrpežljiv po-

slušalec. Samogovori in dvogovori, ki so navadno jako dolgočasni, so v tej igri toliko dovtipni in ostroumni, da si poslušalec ne želi igralca — za kulise. A ravno v tem je težavna ta igra za igralce, ker mora se vse vršiti točne in skladno, sicer je babilonska zmčsnjava. Da so posamezni prizori nenaravni ali celo smešni, kedar nastopa več oseb, ki pa bi se ne smele videti ali slišati, temu je kriv pretesni prostor odra. Včeraj pa so se pač vsi dobro naučili svoje vloge, v prvi vrsti gospa in gospod Borštnik. G. Danilo, tako se nam zdi, je malo preveč osmešil „zatelebanega“ Pavla pred služabnico, gospica Nigrinova pa ni bila povsem zadovoljna z vlogo svojeglavne Kolumbe.

(Tretja kranjska dirka v Št. Jerneji) se je ob lepem vremenu vršila dné 20. septembra na dirkališču konjerejske družbe. K dirki se je oglasilo v treh oddelkih 25 gospodarjev, večinoma kmetškega stanu. Darila so dobili v I. oddelku za daljavo 1600 metrov: A. Straus iz Kostanjevice 75 gld. (4 m. 59 sek.), A. Fetich-Frankheim iz Št. Jerneja, častno darilo (5 min. 5 sek.), Jos. Hribar iz Vel. Gabra 35 gld. (5 min. 25 sek.) in Martin Zajec iz Št. Jerneja 15 gld. (5 m. 35 sek.). V II. oddelku za daljavo 2400 metrov: A. Fetich-Frankheim častno darilo (6 m. 55 sek.), Jos Rus iz Mirne Peči 50 gld. (7 m. 6 sek.), M. Ranguš s Sela 25 gld. (7 m. 14 sek.) in A. Straus iz Kostanjevice 10 gld. (7 m. 34 sek.). V III. oddelku za daljavo 2400 metrov: Fr. Borse iz Maharovca 40 gld. (7 m. 31 sek.), Jos. Zagorec iz Stare Vasi 20 gld. (7 m. 40 sek.) in Fr. Zupančič iz Rakovnika 10 gld. (8 m. 5 sek.). Dirka v četrtem oddelku se ni vršila, ker se je oglasilo premalo dirkalcev.

(Nove skladbe.) Slovencem že dobro znani skladatelj gosp. Hrabroslov Volarič v Kozani (p. Kojsko-Gorica) je uglasbil in izdal devet skladb pod naslovom „Slovenske pesmi“ za sopran, alt, tenor in bas; posvetil jih je pesniku č. g. Simonu Gregorčiču. Delo je tiskano pri Blasnikovih naslednikih v Ljubljani. Cena 70 kr., s poštnino 75 kr.; dobiva se pri g. skladatelju. Več o tem najnovejšem delu slovenske glasbe o priliki.

(Pevsko društvo „Zvon“) vabi na veselico, katero priredi 11. t. m. v prostorih g. Ig. Zoreta v Črnem Potoku pri Martinem poleg Litije. Vspored: 1. F. S. Vihar: Davorijsa, moški zbor; 2. A. Nedved: Veseli pastir, mešan zbor; 3. L. Hudovernik: Naša zvezda, moški zbor z baritonosolo; 4. A. Nedved: Vijoličin vonj, mešan zbor; 5. * * *: Velika gostija, šaljiv četverospjev; 6. H. Volarič: Slovenska pesen, mešan zbor; 7. H. Sattner: Na planine, moški zbor z bariton-solo; 8. Večerna, mešan zbor; 9. prosta zabava. Vstop za ude prost, neudje plačajo po 20 kr., z rodbino 40 kr. Začetek ob 5. uri popoldne.

(Zavarevalni zavod zoper delavske nezgode) za Kranjsko, Trst, Primorje in Dalmacijo je v svoji seji dné 24. septembra popolnil svoje predstojništvo nastopno: Načelnik je g. dr. Jul. Graf, namestnik g. Leop. Brunner, vodja predilnice v Ajdovščini; v upravni svet so bili izvoljeni: K. Cozzi, inženér, Jos. Kušar, državni poslanec, dr. R. Rüling, c. kr. okr. glavar v Trstu, Justus Suvič, tajnik tržaške hranilnice.

(Gorenjska železnica) je s 1. oktobrom opustila četrti vlak, ki je odhajal iz Ljubljane o polnoči prihajal pa o polpoldne. Vlak, ki je s Trbiža prihajal, v Ljubljano ob 6. uri zjutraj, dohaja sedaj ob 7. uri 28 minut.

(Pražke izložbe) glavna dobitka sta 100.000 goldinarjev in 50.000 gld. Žrebanje že 15. oktobra.

Telegrami.

Celovec, 4. oktobra. Danes so v Beljaku po božji službi odprli cesarja Franca Josipa bolnišnico.

Praga, 4. oktobra. Cesarski namestnik grof Thun je razpisal 3000 gld. kot dar onemu, ki naznani napadnika pri Rosenthalu.

Dunaj, 5. oktobra. Cesar je dopoldne vsprejel župana Prixa in se mu zahvalil za presrečni vsprejem ob povratku na Dunaj; dalje se je razgovarjal z občinskimi vprašanji, ki so sedaj v obravnavi. Popoldne izide županova izjava o cesarjevi zahvali prebivalstvu. — Ministra Szapary in Szoegyeny sta se pripeljala iz Pešte. — V starem vseučiliškem poslopu je otvorjen deveti shod avstrijskih odvetnikov.

Budimpešta, 5. oktobra. Pri včerajšnjem posvetovanju liberalne stranke je ministerski predsednik med živahnim odobravanjem zavrnil Apponyjeve trditve na shodu v Jazberenyju. Vodja stranke se je zahvalil in obljubil, da se stranka ne bode dala zmotiti po sumničenjih.

Požun, 4. oktobra. Emerik Esterhazy st. je minolo noč z vozom se zvrnil v Donavo in utonil.

Bruselj, 3. oktobra. Ob pogrebu Boulangerjevem se je zbralo mnogo ljudstva. Ko je bila krsta položena v grob, zgrabi Déroulède francosko zastavo, objame jo in vrže v grob z besedami: „Z Bogom, prijatelj!“ Govorov ni bilo.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—200)

Poslano. *)

Slavno uredništvo „Slovenca“.

V štev. 177. cenjenega Vašega lista imenoval me je g. France Suhadolnik, posestnik v Borovnici „lažnjivega obrekovalca“. Izvolite danes konstatirati, da je bil g. France Suhadolnik zaradi te žalitve z razsodbo c. kr. za m. del. okr. sodišča v Ljubljani z dné 30. sept. 1891 obsojen v smislu § 496. kaz. zak. na 5 gld. globe, eventualno 24 ur zapora.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Verbič,

župan in posestnik v Bistri.

*) Opomba vredništva: Z ozirom na to, da je bilo dotično „Poslano“ objavljeno v našem listu, smo prisiljeni naznaniti to razsodbo. Sicer pa za današnje „Poslano“ ne prevzamemo nikake odgovornosti in prav iskreno želimo, naj je s tem stvar za nas končana.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Zadnji mesec!

Velika loterija

Zadnji mesec!

praške razstave.

Glavna dobitka

100.000 gld., 50.000 gld.

Srečka po 1 gld.

priporoča
J. C. Mayer.

Srečka po 1 gld.

Dunajska borza.

Dné 5. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	91 gld. 15 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90 " 90 "
Zlata renta 4%, davka prosta	109 " 25 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 05 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1013 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	284 " 50 "
London, 10 funtov strl.	116 " 80 "
Napoleonond (20 fr.)	9 " 26 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 56 "
Nemških mark 100	57 " 50 "

Dné 3. oktobra.

Ogerska zlata renta 4%	104 gld. 05 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 65 "
4% državne srečke 1. 1854., 250 gld.	134 " 75 "
5% državne srečke 1. 1860., 100 gld.	146 " 50 "
Državne srečke 1. 1864., 100 gld.	182 " — "
Zastavna pisma avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	96 " 75 "
Zastavna pisma	100 " 30 "
Kreditne srečke, 100 gld.	185 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 10 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	— " — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	48 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2815	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 23 1/2 "
Laških lir 100	45 " 50 "

Umrli so:

3. oktobra. Vincenc Cvar, delavčeva sin, 3 mesece, Ulice na Grad 4, Ecclampsie.

V bolnišnici:

2. oktobra. Marija Petek, delavka, 58 let, hydrops universalis.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Metrine na 24 ur v mil.
		barometra v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		735 0	11 2	sl. svzh.	del. jasno	
8. u. pop.		736 1	19 4	sl. vzh.	oblačno	0-00
9. u. zveč.		738 1	15 0	"	"	
7. u. zjut.		73 85	13 6	brezv.	oblačno	16-20
8. u. pop.		73 82	14 2	sl. vzh.	"	dež
9. u. zveč.		73 81	11 2	sl. zapad	"	

Srednja temperatura obeh dni 15-2°, in 13-0°, oziroma za 19° 0-1° pod normalom.

☛ Za otroke: ☛

Trikot - obleke, jopice, čepice, avbice

najboljše vrste, trajne in cene pri (4-2)

M. PODKRAJŠEK, Špitalske ulice, Ljubljana.

Jako spreten neoženjen mladenič, ki je že osem let opravljal službo

cerkvenika

pričekanjski župniji, išče enake službe pri kaki večji župniji. Službo more takoj nastopiti.

Natančneje poizvé se pri upravnistvu tega lista ali pri dekanijem uradu v Smarjini na Dolenjskem. (1380) 3-3

Organist in cerkvenik,

oženjen, išče službe.

Več pové upravnistvo „Slovenca“. (1387) 4-2

Od pluga do krone.

Obširni zgodovinski roman, zajét iz kranjske povestnice.

(1359) 19

Hišnik

se išče,

kateri bi službo opravljal kot postranski posel.

Kaj več se izvé na Starem trgu štev. 5, II. nadstropje. (1383) 5-5

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

50.000 goldinarjev

se dobi z jedno

promeso zemljiško-kreditnih srečk

a 1% gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že 5. novembra!